

Suomen Partiolaiset ry TUOMARINEUVOSTON OPAS

Kilpailuryhmä

25.2.2014

Partiotaitojen SM-kilpailujen tuomarineuvoston opas

Partiotaitojen SM-kilpailujen tuomarineuvostosta kerrotaan kyseisten kilpailujen säännöissä. Tämän oppaan ei ole tarkoitus toistaa tai korvata noita sääntöjä, vaan esittää asiaan liittyviä täydennyksiä ja käytännön ohjeita, jolloin tuomarilinjan eri kisoissa on yhtenäisempi.

Säännöt ovat ”oranssissa kirjassa”, viralliselta nimeltään ”Partiotaitokilpailujen säännöt ja järjestelyohjeet”. Sellainen tulee olla kullakin tuomarineuvoston jäsenellä. Oranssi kirja painettiin vuonna 2009 ja siinä olevat säännöt astuivat voimaan 1.8.2009. Sääntöihin on tehty uudistuksia erillisellä päätöksellä vuonna 2012. Uudistukset ovat astuneet voimaan vaiheittain vuoden 2013 aikana. Säännöt ja uudistuksista kertova asiakirja ovat löydettävissä kilpailuryhmän www-sivuilla (<http://toiminta.partio.fi/ohjelman-tuki/kilpailut/materiaalit>).

Mikäli kilpailuissa kilpaillaan yhtä aikaa useista mestaruuksista tai tittleistä esimerkiksi yhdistetyissä järjestön ja piirin kisoissa, tulee valvojan sopia hyvissä ajoin ennen kilpailuviikonloppua järjestelylupien myöntäjien kanssa millä säännöllä kilpailut käydään ja kuinka mahdolliset ristiriidat esimerkiksi osallistumisoikeuksissa ratkotaan. Lähtökohtaisesti SM-kilpailuissa käytetään SM-kilpailujen sääntöjä sellaisenaan ja muiden kilpailujen tulokset poimitaan SM-kilpailujen tuloslistasta. Koko kilpailun tuomarineuvoston muodostaa SM-kilpailujen tuomarineuvosto, mahdollisesti äänivallattomalla ylimääräisellä kilpailujen edustajalla täydennettynä.

SP:n kilpailuryhmä (KRS) on SP:n kilpailuasioista vastaava toimikunta, joka koostuu luottamushenkilöistä. KRS nimeää keskuudestaan kullekin SM-kilpailulle KRS:n kilpailun yhdyshenkilön. Hän on aina tarpeen mukaan yhteydessä kilpailun järjestäjiin ja tuomarineuvoston jäseniin.

Tämän oppaan lisäksi ovat olemassa:

- Partiotaitojen SM-kilpailujen valvojan muistilista
- Partiotaitojen SM-kilpailujen järjestäjän opas

Partiotaitojen SM-kilpailujen tuomarineuvoston tehtävä

Tuomarineuvoston tehtävänä on huolehtia kilpailun oikeudenmukaisuudesta ja partiohengen toteutumisesta (säännöt § 40). Tehtävän toteuttamista varten tuomarineuvostoon nimetään kokemusta ja näkemystä sekä kisojen tekemisestä yleisesti, että käynnissä olevasta kisasta erityisesti. Tuomarineuvoston jäsenten on suotavaa huolehtia kilpailusta juuri oman näkemyksensä kautta, koska näin kaikkien osallisten näkemykset tulevat kuulluksi:

- Tuomarineuvoston puheenjohtajan (TNPJ:n) tehtävä on huolehtia oikeudenmukaisuudesta kilpailijoiden välillä, tasapainottaa kilpailijoiden etua ja kilpailutapahtuman käytännön vaatimuksien toteutumista, sekä johtaa tuomarineuvoston toimintaa. Tehtävässään TNPJ:n tulee käyttää hyväksi sitä että hän tulee kilpailuorganisaation osaksi vasta juuri kisojen alla, ja omaa näin ollen objektiivisen näkemyksen kisan järjestelyihin, nähden ne kuitenkin molemmilta puolilta.

- Kilpailun johtaja huolehtii kilpailutapahtuman yleisestä sujuvuudesta, turvallisuudesta sekä sääntöjen mukaisuudesta
- Kilpailijoiden edustaja huolehtii kilpailijoiden äänen kuulumisesta ja edun toteutumisesta tuomarineuvoston kokouksessa, sekä siitä että tuomarineuvosto on riittävästi kilpailijoiden tavoitettavissa erityisesti kilpailukeskuksessa maastosta palaamisen jälkeen. Kilpailijoiden edustajan on myös huolehdittava kilpailujen koulutuksellisuudesta tarkistamalla että kilpailijoilla on mahdollisuus tutustua kilpailun jälkeen tehtävien oikeisiin vastauksiin ja omien suoritustensa arvosteluihin. Tarvittaessa kilpailun edustajan on huomautettava selkeistä puutteista järjestäjälle.
- Valvojan ja apuvalvojan tehtävänä on huolehtia kilpailujen sääntöjenmukaisuudesta ja turvallisuudesta. Tässä tehtävässään valvojalla, kuten kilpailun johtajallakin, on oikeus säännöissä (§35) määrättyihin päätöksiin myös muuta tuomarineuvostoa kuulematta tai sen suosituksen vastaisesti. Yleisesti ottaen tuomarineuvoston toiminnan alettua valvoja toimii tuomarineuvoston osana ja noudattaen sen päätöksiä. Lisäksi valvoja yhdessä TNPJ:n kanssa tuo laajan kisakokemuksensa tuomarineuvoston keskusteluihin.

Tuomarineuvoston tulee päätöksissään muistaa ja olettaa, että erityisesti kärkisijoista kilpailevat vartiot tuntevat kilpailusäännöt ja toimivat joko niiden mukaisesti tai tarkoituksellisesti niitä vastaan. Vaikka partiossa on ajoittain oikein tulkita asioita perustuen ”partiomaisuuteen” tai ”riittävään tarkkuuteen” pykälien sijaan, mestaruuksia ratkottaessa sääntöjen ja annettujen ohjeiden tulee olla määräävä tekijä. Tulkintaa tehdessä kannattaa muistaa että myös annetut ohjeet (mm. tämä ohje) ovat julkisia ja kokeneiden vartioiden voidaan olettaa tuntevan aiempien järjestäjien ja tuomarineuvostojen tulkintoja asioista. Tässä ohjeessa luodaan myös osittain jatkuvuutta kilpailujen välille kertomalla suosittelusta toimintamalleista tärkeimmissä tuomarineuvostojen koskevissa kysymyksissä. Tuomarineuvostolla on kuitenkin aina sääntöjen puitteissa annettu itsenäisyys tehdä päätöksiä joilla se toteuttaa tehtävänsä (40§).

Käytännön asiat

Tuomarineuvoston nimittäminen ja yhteydenotot

Tuomarineuvostoon kuuluvat ”viran puolesta” kilpailun johtaja, valvoja ja ilman äänioikeutta apuvalvoja, joiden kaikkien tulisi olla ollut mukana järjestelyissä jo kaksi vuotta ennen kilpailua. Lisäksi KRS nimittää tuomarineuvostoon sen puheenjohtajan ja kilpailijoiden edustajan, molemmat keskimäärin kuukautta tai kahta ennen kilpailua. KRS ilmoittaa kaikille viidelle kaikkien viiden nimet ja yhteystiedot, jonka jälkeen kilpailun johtaja voi ottaa yhteyttä puheenjohtajaan ja kilpailijoiden edustajaan saapumisaikataulun yms. sopimiseksi. Kilpailun ennakko-ohje on postitettava vartioiden lisäksi myös tuomarineuvoston jäsenille viimeistään tiistaina 1,5 viikkoa ennen kisaa.

Matkakulut

Tuomarineuvoston puheenjohtajan ja kilpailijoiden edustajan matkakulut maksaa kisajärjestäjä. Valvojen matkakulut kustantaa SP. Tuomarineuvoston ylöspidosta (ruuasta ja majoituksesta) kisapaikalla huolehtii vakiintuneen käytännön mukaan kisajärjestäjä.

Kilpailijoiden edustajan liivit

Partiotalo lähettää pyynnöstä järjestäjälle liivin kilpailijoiden edustajan käyttöön, jotta kilpailijat löytävät tämän helpommin.

KRS:ltä tulevat asiat

KRS toimittaa pyynnöstä seuraavat dokumentit tuomarineuvoston käyttöön:

- Tarkistuspyyntö- ja vastauslomake
- Tuomarineuvoston pöytäkirjan pohja

KRS:lle palautettavat asiat

Tuomarineuvoston puheenjohtaja lähettää tuomarineuvoston pöytäkirjan KRS:n kilpailun yhdyshenkilölle.

Tuomarineuvoston tarvitsemat dokumentit ja tilat kisan aikana

Kuten edellä mainittiin, jokaisella tuomarineuvoston jäsenellä on hyvä olla sääntökirja joko paperisena tai sähköisenä versiona käytössään ja koko ajan mukanaan. Lisäksi tuomarineuvostolla tulee olla kisan tehtäviin ja rataan liittyvä materiaali.

Tuomarineuvoston toimintaa varten on syytä varata kilpailukeskuksesta hiljainen ja eristetty huone tai alue, joka mahdollistaa kisaan liittyvien paperi- ja tehtävämateriaalien läpikäynnin ja niistä keskustelun rajatulla joukolla. Huoneeseen tulee olla kutsumatta pääsy vain tuomarineuvoston jäsenillä ja valvojan apulaisilla. On eduksi jos huone on lähellä kisan tulostointia ja viestikeskusta.

Pakolliset vakiopäätökset

Tuomarineuvoston ensimmäinen kokous on ennen kisan alkamista joko perjantaina tai lauantaiamuna. Tässä kokouksessa päätetään mm. tasapisteissä sijoituksen määräävät tehtävät ja tuomarineuvoston toiminnan käytännöt. Tässä jaksossa luetellaan nämä päätettävät asiat ja annetaan kuhunkin evästyksiä.

Pöytäkirjakäytännön perustaminen

Sääntöjen 40 § mukaan tuomarineuvoston on pidettävä kokouksistaan pöytäkirjaa. Siinä voi käyttää apuna edellä mainittua KRS:n pohjaa. Kilpailuviikonlopulta riittää yksi pöytäkirja, tosin siihen on syytä merkitä välikellonaikoja sekä se, jos asioita käsiteltäessä kokoonpanosta puuttuu jossain vaiheessa osa jäseniä. Pöytäkirjan pitämisestä vastaa tuomarineuvoston puheenjohtaja, mutta varsinaiseksi pöytäkirjan pitäjäksi voidaan valita joku muukin tuomarineuvoston jäsen. Nimeäminen on tehtävä heti ensimmäisen kokouksen alussa, huomioiden kunkin tuomarineuvoston jäsenen mahdollisuuden olla läsnä tuomarineuvoston kokouksissa. Tyypillisesti ennen kilpailuviikonloppua ei pidetä kokouksia ja kilpailuviikonlopun jälkeen vain, mikäli esimerkiksi vastalauseiden käsittely sitä vaatii.

Tasapisteissä määräävät tehtävät

Sääntöjen 32 § mukaan tuomarineuvoston on ennen kilpailun alkua päätettävä mitkä tehtävät ja missä järjestyksessä määräävät vartioiden sijoituksen tilanteessa, jossa useammalla vartiolla on samat yhteispisteet. Tämä tehdään niin, että päätetään 1., 2. ja 3. määräävin tehtävä kussakin sarjassa. Tehtäviksi kannattaa valita kisan teeman mukaisia vaativia tehtäviä, joissa tulee varmasti eroja vartioiden välillä (esim. suunnistus tai kätevyystehtävä).

Vahvistetaan sarjoittain vartiomäärät

Vartioiden ilmoittautumisen päätyttyä kilpailupaikalla ja ennen kilpailun alkua vahvistetaan kilpailussa mukana olevien vartioiden määrät sarjoittain. Tähän liittyy myös päätöksiä siitä, mitkä vartiot eivät mahdollisesti pääse lainkaan metsään tai ainakin joutuvat kilpailun ulkopuolelle. Näitä tapauksia käsitellään seuraavassa jaksossa.

Asioiden käsittelyyn ottamisen oma-aloitteisuuden aste

Mikäli tuomarineuvoston tietoon tulee jokin epäkohta, se voi hyvin ottaa asian käsittelyyn ilman, että kukaan vartio tekee tarkistuspyyntöä tai vastalauseita. Kisojen sujuvuuden, sääntöjenmukaisuuden ja partiomaisuuden vuoksi tämä on jopa suotavaa.

Mikäli käsiteltävä asia on pienehkö (esimerkiksi rastin toiminnan parantaminen) voi tuomarineuvoston kilpailun järjestelyjä tunteva jäsen tehdä sen kuulematta muita tuomarineuvoston jäseniä. Kisan järjestelyjä tarkemmin tuntemattomien jäsenten (TNPJ, kilpailijoiden edustaja) tulee ensin olla yhteydessä kilpailun johtajaan. Kilpailijoiden esille nostamat tuomarineuvoston asiat on aika käytävä läpi koko tuomarineuvoston kanssa.

Millä kokoonpanolla ja miten liikutaan kilpailun aikana

Tuomarineuvoston suorittama kisan seuranta mahdollistaa asiantuntevan päätöksenteon. Seuranta voidaan tehdä monella tapaa ja paras malli riippuu mm. kilpailun ratojen määrästä ja käytössä olevasta viestintäkalustosta, mutta olennaisinta on tasapainoilla laajan tutustumisen ja päätöksentekokyvyn välillä. Kulkemalla yhdessä tuomarineuvosto voi esimerkiksi kevätkisassa nähdä lähes kaikki rastit ja tehdä silti päätöksiä paikanpäällä. Talvikisan lauantaina tuomarineuvoston on useimmissa tapauksissa syytä hajautua kahteen tai maksimissaan kolmeen osaan jotta kisa ehditään nähdä riittävästi. Tällöin on syytä suunnitella kuinka koko tuomarineuvosto voidaan tavoittaa mahdollisesti tarvittavia nopeita päätöksiä varten (mahdolliset kilpailualueen viestintäverkon katveet huomioiden). Jakautumista suunniteltaessa tulee huomioida kisan ja sääntöjen tuntemus.

Eräs vaihtoehto kokoonpanoihin ja liikkumiseen syyskilpailuissa on seuraava:

- Lauantai-aamuna kun kaikki tuomarineuvoston jäsenet ovat saapuneet kilpailupaikalle, pidetään ensimmäinen kokous, jossa mm. käsitellään tässä jaksossa kuvatut asiat ja sovitaan alustavasti viikonlopun kokousaikataulu. Kilpailun johtaja ja tarvittaessa muut jäsenet osallistuvat kutsuvierastilaisuuteen, vapaana olevien seurattessa kisa maastossa.
- Kutsuvierastilaisuuden ja lounaan jälkeen koko tuomarineuvosto liikkuu lauantain maastossa yhdessä tai pareihin jakautuneena käyden varsinkin niitä rasteja, joihin todennäköisimmin saattaa tulla liittymään jälkipuintia. Viiden henkilön tuomarineuvoston tapauksessa kilpailun johtaja voi myös liikkua erillään hoitamassa järjestelyvelvoitteitaan, mutta hänen tulee olla tarvittaessa kykenevä osallistumaan täysipainoisesti tuomarineuvoston toimintaan.
- Sunnuntai-aamun ja aamupäivän kilpailun johtaja ja valvoja liikkuvat yhdessä sekä tuomarineuvoston puheenjohtaja ja kilpailijoiden edustaja yhdessä. Jälkimmäiset saapuvat aiemmin kilpailukeskukseen valmiina käsittelemään kilpailijoiden yhteydenottoja ja tarkistuspyyntöjä. Kilpailun johtaja ja valvoja voivat kulkea myös eri pareissa, niin molempiin pareihin saadaan kilpailun ja maaston ennestään tunteva henkilö. Jos taas kaikki kulkevat yhdessä esim. sunnuntain lounaaseen asti, niin päätöksenteko on helpompaa.

Sääntötulkinnat ja vinkit kisan alussa

Tuomarineuvoston ensimmäinen kokous on ennen kisan alkamista joko perjantaina tai lauantaiamuna. Tässä kokouksessa päätetään mm. ratkaisevat tehtävät, jotka määräävät vartioiden sijoituksen tasapisteiden sattuessa. Lisäksi ennen kilpailua päätetään mitkä vartiot kilpailevat kilpailun ulkopuolella. Tässä kappaleessa käsitellään tuomarineuvoston toimintaa ennen kisan alkua.

Osallistumisoikeus ja kilpailun ulkopuolella kilpaileminen

Ala- ja yli-ikäiset kilpailijat (7 §)

Säännöissä on määritelty minkä ikäiset partiolaiset kilpailevat missäkin sarjassa sekä vartioiden jäsenten yhteisikä. Muut kuin sääntöjen mukaiset vartiot kilpailevat kilpailun ulkopuolella.

Vartion koko (7 §)

Vartion koko on määritelty säännöissä. Vajalukuiset sekä sääntöjen sallimaa suuremmat vartiot kilpailevat kilpailun ulkopuolella.

7 § on osittain päivitetty vuoden 2012 sääntöpäivitysten yhteydessä, joten sen sisältö tulee tarkastaa SP:n verkkosivuilla olevasta dokumentista.

Alaikäisten kilpailijoiden ja vajaiden vartioiden osallistuminen kilpailuun

Jos vartiossa on alaikäisiä partiolaisia, tulee tuomarineuvoston puheenjohtajan tai jonkun tuomarineuvoston jäsenen käydä kilpailunjohtajan kanssa itse haastattelemassa alaikäistä kilpailijaa ja tämän perusteella päättää, ovatko he kykeneväisiä lähtemään metsään lainkaan. Samoin tulee toimia, jos kyseessä on vajalukuinen vartio ja voidaan epäillä, ettei se selviä kilpailureitistä..

Vartion lippukuntajäsenyys (7 §)

Oranssissa ja vihreässä sarjassa on toisinaan vartioita, joiden kohdalla puuttuu todiste siitä, että jäsenet ovat samasta lippukunnasta. Tässä tapauksessa lippukuntajäsenyyden voi varmistaa soittamalla lippukunnanjohtajalle tai vastaavalle lippukunnan tai alueen johtajistossa toimivalle partiolaiselle.

Sama lippukunta (7 §)

Samana kalenterivuoden aikana kilpailija voi edustaa vain yhtä lippukuntaa partiotaitojen SM-kilpailuissa ja jos näin ei ole, vartio kilpailee kilpailun ulkopuolella.

Henkilöllisyyden ja jäsenyyden varmistaminen

Partiotaitojen SM-kisoissa kilpailijat osoittavat jäsenyyden voimassa olevalla jäsenkortilla tai maksukuitilla. Jos kilpailijalla ei ole jäsenkorttia/kuittia maksetusta jäsenmaksusta, voidaan jäsenmaksun voimassaolo tarkistaa jäsenrekisteristä. Mikäli tätä tapaa halutaan käyttää, on kilpailun järjestäjän huolehdittava ajoissa pääsystä Polkuun tai muuhun jäsenrekisteriin esimerkiksi piirinsä kautta. Jos kilpailijaa ei löydy jäsenrekisteristä, jäsenmaksu käydään maksamassa ennen kilpailun alkua. Syyskisoissa kelpaa sekä kuluvan vuoden että seuraavan vuoden jäsenmaksu, muissa kisoissa vain kuluvan vuoden jäsenmaksu.

Jäsenmaksut ovat piiri- ja jopa lippukuntakohtaiset ja vaihtuvat vuosittain. Samoin tilinumero saattaa muuttua. Ilman laskua jäsenmaksunsa maksavan tulee laittaa lisätietokohtaan nimensä ja lippukuntansa, jotta maksu pystytään kohdistamaan jälkikäteen.

Maksutiedot (tilinumero ja maksujen suuruus) tulee kysyä SP:n infosta ENNEN KILPAILUA.

Kilpailijoiden henkilöllisyys voidaan varmentaa (jos järjestäjä näin haluaa) henkilöllisyystodistuksella, joka voi olla KEELA-kortti (kuvaton tai kuvallinen), henkilökortti, ajokortti, passi tai kuvallinen opiskelijakortti. Jäsenrekisteristä löytyvät myös syntymäajat, jos yksittäisen kilpailijan tietoja halutaan varmistaa. Vartiot kannattaa tarkistaa siten, että koko vartio saapuu ilmoittautumiseen. Suurimmalta vaivalta säästyttään, kun kilpailijoille kerrotaan jo ennako-ohjeessa, kuinka kilpailussa toimitaan ja mitkä dokumentit jokaiselta kilpailijalta vaaditaan.

Sääntötulkinnat ja vinkit kisan kuluessa ja lopussa

Vartio jakaantuu ilman tehtäväkäsken tai matkaohjeen lupaa (11 §, 25 §)

Vartion tehtävä- tai kilpailusuoritus tulee hylätä, mikäli vartio jakaantuu ilman lupaa. Mikäli vartio saa jakaantua, se tulee mainita tehtäväkäskeyssä. Muissa tapauksissa vartio ei saa jakaantua. Tuomarineuvosto ei saa hylätä vartiota jakaantumisen takia kuulematta vartiota.

Vartioiden matkapuhelimet sekä muut kielletyt laitteet (11 §)

Jos vartiolla havaitaan matkapuhelin, omia karttoja, radiopuhelin, sähköinen paikannus- ja/tai kommunikointilaitte tai sähköinen tiedontallennuslaite (kuten kämmentietokone) tms. kilpailun aikana, vartio siirretään kilpailun ulkopuolelle ja kielletty väline poistetaan vartion käytöstä. Kielletyt varusteet tulee mainita ennako-ohjeessa ja niistä on hyvä muistuttaa vielä avajaisissa.

Vakiintuneen ja Tarkistuspyyntö-lehdessä vuonna 2009 julkistetun käytännön mukaan kilpailun järjestäjällä on mahdollisuus ilmoittaa viimeistään ennako-ohjeissa että vartion on sallittua ottaa mukaansa digitaalinen kamera. Vaikka kamera sääntöjen mukaan pitäisi tulkita sähköiseksi tallennusvälineeksi, se rajoittaa kisamuistojen ottamista ja siten kisakulttuurin levittämistä, joten kilpailun järjestäjiä kehoitetaan käyttämään tätä mahdollisuutta. Jos ilmoitusta ei ole annettu viimeistään ennako-ohjeessa, kameroita on kohdeltava kiellettyinä varusteena ja toimittava edellisen ohjeen mukaisesti.

Vartion jäsenen loukkaantuminen tai sairastuminen kesken kilpailun (11 §)

Jos yksi tai useampi vartion jäsen keskeyttää kilpailun terveydellisistä syistä, voi tuomarineuvosto antaa vajaan vartion jatkaa kilpailua, joko kilpailussa tai sen ulkopuolella. Vajalukuisuus ei merkitse kilpailun keskeyttämistä. Kilpailun järjestäjät toteavat sairastumisen maastossa ja vartio saa pääsääntöisesti jatkaa kilpailun sisäpuolella. Jos sairastumista epäillään väärinkäytökseksi, vartion siirtäminen kilpailun ulkopuolelle tutkitaan tapauskohtaisesti.

Vartioiden huoltaminen ja ulkopuolinen apu (11 §)

Vartioiden, joiden havaitaan ottavan apua huoltajilta, toisilta vartioilta tai muilta ulkopuolisilta henkilöiltä, kilpailusuoritus hylätään. Reilun kilpailun varmistamiseksi järjestäjällä ja tuomarineuvostolla on oikeus rajoittaa tilanteita (mm huoltajien liikkumista maastossa ja sen tapaa) joissa avun antaminen on mahdollista.

Hylkääminen ei vaadi suoraa linkkiä vartioon esimerkiksi vartion ilmoittautumislomakkeessa, vaan tuomarineuvosto voi tulkita esim. henkilökohtaisten suhteiden tai piirijäsenyyden riittävän raskauttavaksi tekijäksi.

Luntaaminen tai kirjallisuuden käyttö (11 §)

Lunttien tai muun vastaavan kirjallisuuden käyttö on kielletty. Vartio hylätään kilpailusta, jos vartio on käyttänyt kilpailun aikana luntteja tai muuta vastaavaa kirjallisuutta.

Omien varusteiden käyttö (13 §)

Mikäli vartio käyttää tehtävässä tehtäväkäskyssä, säännöissä tai ennako-ohjeessa kiellettyjä varusteita, on kyseessä tehtäväkäskyn vastainen suoritus, joka hylätään. Säännöissä ei kielletä omien materiaalien käyttämistä, mutta tehtäväkäsky usein kieltää sen. Tehtävissä omien materiaalien käyttö on kielletty, jos tehtäväkäskyssä käsketään tehtävä tekemään annetuilla materiaaleilla, jotka järjestäjä on antanut kyseistä tehtävää varten. On myös syytä huomata että tehtäväkäsky itse on annettua materiaalia, joten jos sen käyttöä ei ole kielletty, ei suoritusta voi sen vuoksi hylätä. Partiotaitokilpailujen säännöissä (11 §) on määritelty myös muita tapauksia, joissa tuomarineuvoston on harkittava vartion hylkäämistä kilpailusta sekä tehtäväsuorituksen hylkäämisen perusteita (13 §).

Rastin väliin jättäminen (11 §, 24 §)

Vartion on käytävä kaikilla vaellusrasteilla annetussa järjestyksessä. Jos vartio jättää vaellusrastin väliin, se siirretään kilpailun ulkopuolelle, mikäli tilannetta ei voida korjata aiheuttamatta epätasapuolisia suoritusolosuhteita tai erityistä vaivaa järjestelyille. Jos tilanne on korjattavissa, vartio ohjataan palaamaan väliin jääneelle rastille eikä sitä siirretä ulkopuolelle. Erityisissä tilanteissa, tasapuolisuuden salliessa, vartiolle voidaan sallia tehtävän suorittaminen myöhemmällä rastilla.

Kilpailun muuttaminen

Virhe tehtäväkäskyssä, joka havaitaan ennen ensimmäisen vartion suoritusta

Virhe korjataan tehtäväkäskyihin ja ne tulostetaan uudestaan. Virhe voidaan pääsääntöisesti korjata myös kirjoittamalla muutokset käsin tehtäväkäskyihin. Jos virhettä ei ehditä korjaamaan tehtäväkäskyihin, ilmoitetaan muutos erillisellä kirjallisella dokumentilla/ kyltillä rastipaikalla, jossa tehtäväkäsky annetaan kilpailuvartiolle. Rastipäällikkö kertoo muutokset tehtäväkäskyssä kilpailuvartiolle suullisesti, jos kirjallisen muutoksen tekeminen ei ole mahdollista.

Virhe tehtäväkäskyssä, joka havaitaan jälkikäteen vartioiden jo suoritettua tehtävän

Tämän tuomarineuvosto käsittelee ja tulkitsee tapauskohtaisesti.

Reitin muuttaminen

Olosuhteiden muuttuessa tuomarineuvoston tulee olla valmis päättämään reitin lyhentämisestä tai muuttamisesta turvallisuuskohdat huomioon ottaen. Turvallisuuteen vedoten valvojalla ja kilpailun johtajalla saattaa olla reittiä koskevissa päätöksissä veto-oikeus sääntöjen §35:n mukaan.

Kilpailulla tulee olla varareitti, jos etukäteen voidaan ennakoida reitillä olevan pätkiä, jotka ovat säästä, maanomistajien tai olosuhteiden muutoksista riippuvia (esim. kanoottietappi, hiihto jäällä/tiellä, liian kova pakkaneen). Reittiä muutetaan olosuhteiden muutoksen takia ennalta suunnitellun varavaihtoehdon mukaiseksi. Reittiä muutettaessa tulee muistaa että siirrettäville rastien uusille rastipaikoille on maanomistajien luvat. Kilpailu muutetaan jalan kuljettavaksi, jos kilpailua ei ole mahdollista pitää talvella hiihtämällä sään takia. Kesällä vesistön ylitys korvataan etenemällä mannerta pitkin vesistönylityksen sijaan, jos olosuhteet niin vaativat.

Tehtävän tai rastin poistaminen

Tehtävä tai rasti pitää poistaa jos sen suorittaminen ei ole mahdollista kilpailijoita vaarantamatta, esimerkiksi heikoilla jäällä suoritettavat tehtävät. Rastitehtävä pyritään siirtämään toiseen paikkaan, ellei sen suorittaminen ole sidoksissa rastipisteeseen, jossa tehtävän suorittaminen sen hetkisissä olosuhteissa ei ole mahdollista. Muutoksesta päättäessä tulee ottaa huomioon, miten se saadaan tiedotetuksi kilpailijoille.

Reagointi pakkasen takia

Pakkasen takia voidaan kilpailussa:

- jättää väliin liikkumistehtävät, joissa kilpailijat hikoilevat
- lyhentää reittiä
- yökilpailu muuttaa yksipäiväiseksi
- laittaa kilpailijat sisälle tai kaminateltaan nukkumaan
- parantaa kilpailun infrastruktuuria (esim. lämmitysteltat yörastille)
- keskeyttää kilpailu
- siirtää tehtäviä kilpailukeskuksessa tehtäviksi
- Ilmoittaa yllä olevista asioista ennen kisaviikonloppua tai kisan alkamista, jotta vartiot voivat varautua tilanteeseen

Kilpailun keskeyttäminen

Kilpailu tulee keskeyttää olosuhdemuutosten takia, jos kilpailun jatkaminen ei ole mahdollista reittiä lyhentämällä, tehtäviä ja rasteja poistamalla tai kilpailun infrastruktuuria parantamalla (esim. lämmittelyteltat). Kilpailu keskeytetään ilmoittamalla rastipäälliköille kilpailun keskeyttämisestä. Rastit tiedottavat kilpailun keskeytymisestä kilpailijoille. Jos kilpailu keskeytetään, osa rastitehtävistä voidaan pitää kilpailukeskuksessa, jos se on mahdollista. Päätös kilpailun keskeyttämisestä perustuu tuomarineuvoston terveen järjen käyttämiseen.

Arvostelun tulkinnot

Vartio ilmeisesti suorittanut tehtävän, mutta lomaketta tai merkintää ei löydy koko tehtävästä

Tarkistetaan rastipöytäkirjoista onko vartio saapunut rastille ja lähtenyt rastilta. Jos vartio on käynyt rastilla, eikä pöytäkirjoista löydy merkintää että vartio ei olisi suorittanut tehtävää, oletetaan että vartio on suorittanut tehtävän, mutta lomake on kadonnut. Toimenpiteenä rastimiehiä haastatellaan tilanteen osalta ja vartiota kuullaan asiasta. Jos rastimiehet eivät muista vartion suoritusta, haastatellaan mahdollisia silminnäkiä vartioita suorituksen osalta. Tarvittaessa vartiota pyydetään tekemään tehtävä uudestaan. Lisäksi esimerkiksi pistesuunnistuksen maalintuloaikaa voidaan haarukoida naapurivartioiden aikojen perusteella.

Lähtökohtaisesti vartion ei tule kärsiä vääryyttä järjestäjien huolimattomuusvirheestä.

Puuttuva suoritus voidaan pyrkiä simuloimaan arvioimalla vartion suoritus parhailla saatavilla olevilla tiedoilla. Jos tilanteen simulointi ei mahdollista, tilanne voidaan ratkaista siten että vartion sijoitus ei muutu järjestäjien virheen takia. Tällöin lasketaan vartion sijoitus ilman ko. tehtävää ja sitten palautetaan ko. tehtävä ja annetaan vartiolle pisteet, jotka säilyttävät sen sijoituksen.

Viimeisenä ratkaisuvaihtoehtona tehtävä voidaan hylätä.

Kuten edellinen mutta merkintöjä ei löydy osasta tehtävää

Tähän kohtaan pätee kaikki mitä edellisessä kohdassa on sanottu. Lisäksi jos puuttuva merkintä on painoarvoltaan erittäin pieni (kuten kätevyystehtävän tietyn osa-alueen 0,4 pistettä), vartiolle voidaan antaa kyseisestä kohdasta pisteitä 0 – 0,4 pistettä joko sen mukaan miten kyseinen kätevyystehtävä on heillä muuten mennyt, tai jopa eri vartioiden summittaiset keskimääräiset pisteet, kuten 0,2.

Tehtävän hylkääminen

Tehtävän hylkääminen on tuomarineuvoston päätöksistä vaikeimpia. Niin tulee kuitenkin menetellä jos tehtävä ei syystä tai toisesta tuota oikeudenmukaisia tuloksia, eikä tehtävän arvostelua voida muuttaa oikeudenmukaiseksi, huomioiden myös tehtäväkäsken määräykset. Vartion tulee saada tehtävästä oikeudenmukaiset pisteet tehtäväkäsken ohjeiden mukaisesta suorituksesta.

Jos tehtävä joudutaan hylkäämään, tulee hylättävä osa rajata mahdollisimman pieneksi, esimerkiksi suunnistustehtävissä voidaan hylätä vain yksi rata tai kätevyystehtävästä yksi osa.

Tehtävien pistelaskussa oikeudenmukaisen tuloksen tulee olla tärkein ohjaava ajatus. Tehtävästä ei tule julkaista pisteitä jos se laittaa vartiot epäreilusti eriarvoiseen asemaan. Tehtävä on voinut olla hyvä ja koulutuksellinen ja siten se on ollut arvokas osa kisaa vaikka sitä ei lopulta pystyttäisikään arvostelemaan tasapuolisesti.

Tulokset ja palkintojenjako

Palkintojenjako

Kun valvoja on hyväksynyt lopulliset tulokset, odotetaan puoli tuntia viimeisiä tarkistuspyyntöjä. Kun kaikki määräajassa saapuneet tarkistuspyynnöt on käsitelty, tuomarineuvosto ilmoittaa, että palkinnot voidaan jakaa.

Vartion jäsenten nimet

Palkintojenjaossa mainitaan palkittavien vartioiden jäsenten nimet, jotka saadaan ilmoittautumislomakkeesta. Tällä käytännöllä varmistetaan, että vartiossa todella kilpailevat ilmoitetut partiolaiset.

Vastalauseet (42 §)

Vartio voi tehdä vastalauseen kilpailujen järjestelyjä kilpailijoita ja tehtävien arvostelua vastaan. Sääntöjen 42 § on kerrottu, kuinka vastalauseet käsitellään.